

Załącznik do uchwały nr XXXIII/233/2009
Rady Miejskiej w Janikowie
z dnia 8 grudnia 2009r.

***Plan Odnowy Miejscowości
Ludzisko
na lata 2009-2017***

*przyjęty na zebraniu wiejskim przez społeczność wiejską
dnia 24.11.2009*

***Ludzisko
2009***

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka miejscowości.....	4
2.1 Położenie.....	4
2.2 Historia.....	6
2.3 Diagnoza stanu istniejącego.....	10
3. Mocne i słabe strony miejscowości.....	17
4. Opis planowanych działań.....	18
4.1 Planowane zadania do realizacji.....	19
5. Finansowanie projektu/inwestycji.....	22
6. Harmonogram realizacji projektu/inwestycji..	23
7. Wizja rozwoju.....	24
8. Wdrażanie i monitoring planu.....	25
9. Podsumowanie.....	25

1. Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Janikowo przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości. Plan wytycza kierunki efektywnego gospodarowania środowiskiem, infrastrukturą i zasobami ludzkimi. Pozwala na stałą ocenę postępów i wprowadzanie ewentualnych korekt podejmowanych przedsięwzięć.

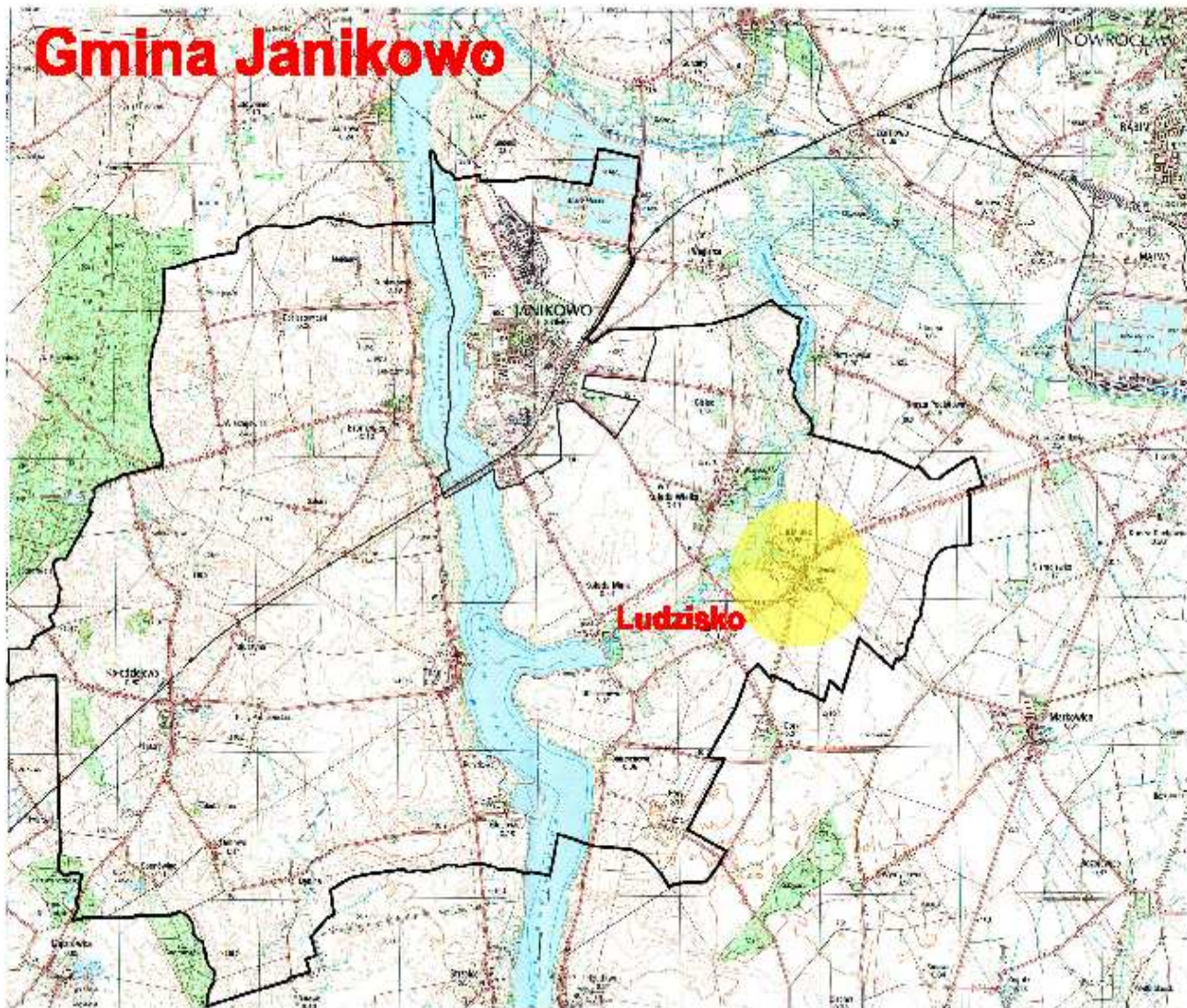
Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich.

2. Charakterystyka miejscowości

2.1 Położenie

Ludzisko jest wsią sołecką położoną w południowo-wschodniej części Gminy Janikowo w powiecie inowrocławskim, województwie Kujawsko-Pomorskim. Miejscowość liczy 556 mieszkańców w tym 235 kobiet i 321 mężczyzn. (stan na 31.12.2008r.). Zajmuje powierzchnię 785. 48 ha w tym 6,34 ha lasów i 11,88 ha wód płynących. W skład sołectwa Ludzisko wchodzi wieś Ludzisko i wieś Balice. Miejscowość posiada dobre połączenia drogowe z Inowrocławiem, Janikowem, Strzelnem oraz Pakością.

Oś miejscowości stanowi droga powiatowa Janikowo - Tupadły.

Lokalizacja miejscowości Ludzisko na obszarze Gminy
Janikowo

2.2 Historia

Nazwa miejscowości Ludzisko ma geograficzną genezę, gdyż pochodzi od rzeczki Ludzicy, zwanej dzisiaj Dunajkiem. Najstarszym źródłem pisany, które wymienia nazwę Ludzisko jest dokument z 1192 roku dotyczący własności ziemskiej klasztoru Norbertanek w Gnieźnie. Pierwotnie miejscowość była wsią rycerską. Kościół parafialny w Ludzisku został złożony i wyposażony prawdopodobnie na przełomie XI i XII wieku.

Bez wątplenia najbardziej znaną i znamienitą postacią związaną z Ludziskiem w XV wieku był Jan z Ludziska, który urodził się około 1400 roku, zapewne w rodzinie chłopskiej (sugeruje to niskie czesne, które wpłacił wstępując do Akademii Krakowskiej). Jan z Ludziska był pierwszym synem chłopskim, o którym wiemy, że studiował w Akademii Krakowskiej i uzyskał tytuł magistra, a następnie doktora. Jego sława była wynikiem talentu oratorskiego, elokwencji, wiedzy i humanistycznych poglądów. Brakuje zapisu źródłowego, ale zważywszy, iż w XV wieku studiowało w Akademii Krakowskiej jeszcze czterech studentów pochodzących z Ludziska można domniemywać, że w Ludzisku istniała szkoła parafialna i to na dobrym poziomie.

Zachowany budynek starej szkoły / obecnie w rękach prywatnych/

Dokumenty diecezji włocławskiej z 1520 roku mówią, że kościół w Ludzisku był pod wezwaniem św. Mikołaja. Pierwotnie była to drewniana świątynia zlokalizowana u podnóża wzniesienia, na którym obecnie znajduje się budynek kościoła murowanego pochodzącego z 1877 roku i plebania.

Kościół w Ludzisku

Plebania

W XVIII w. został wybudowany obecny późnobarokowy dwór. Dwór w Ludzisku posiada wysoką wartość zabytkową, tak z uwagi na architekturę, jak i układ wnętrza. Znaczącym walorem jest to, że do dzisiaj zachował się dwór wraz z

całym zapleczem architektonicznym – z oficynami, czworakami i parkiem, który został założony równocześnie z dworem.

Dwór w Ludzisku

Mimo nasilonej kolonizacji i germanizacji w okresie zaborów parafia Ludzisko przez cały okres zachowała swój polski charakter. W 1845 roku w Ludzisku rozpoczęto budowę polskiej szkoły, oddaną do użytkowania w 1848 roku. Po II wojnie światowej majątki ziemskie zostały znacjonalizowane i rozparcelowane. We dworze w Ludzisku siedzibę swoją znalazł Dom Pomocy Społecznej.

2.3 Diagnoza stanu istniejącego.

Całą miejscowość Ludzisko jest zwodociągowana (prace przeprowadzono w latach 1991-93) oraz zelektryfikowana. Część miejscowości posiada oświetlenie chodnika przy drodze powiatowej, odczuwalny jest brak lamp przy drogach gminnych. Posiada dobry dojazd do Janikowa i Inowrocławia drogą powiatową. Pozostała sieć dróg o nawierzchni częściowo utwardzonej w większości zaś gruntowe złej jakości, wymagające remontu ze względu na uszkodzenia ruchem ciężkich pojazdów i brak odwodnienia. Ścieki komunalne z budynków mieszkalnych i są odprowadzane do przydomowych szamb. W planach Gminy Janikowo jest wybudowanie kanalizacji sanitarnej zbiorczej, w indywidualnych przypadkach ze względu na efektywność ekonomiczną przydomowych oczyszczalni ścieków.

Charakterystycznym punktem Ludziska jest wieża kościelna, górująca nad okolicą Centrum miejscowości obszar zawarty między szkołą podstawową, kościołem i Domem Pomocy Społecznej. Zabudowa jest rozproszona wzdłuż ciągów ulic z centralnym placem przy kościele i otwartym parkiem, typowa dla miejscowości rolniczej składająca się z domu mieszkalnego i zabudowań gospodarskich. Powierzchnia terenu równinna, z ciekami wodnymi i obwodem rybackim Jeziora Ludzisko na rzece Stara Noteć Ludziska (obecnie dzierżawionym od Skarbu Państwa przez jednego z mieszkańców).

Ludzisko oprócz kościoła i dworu nie posiada szczególnych walorów historycznych i przyrodniczych. W Szkole Podstawowej im. Jana z Ludziska kultywowana jest wiedza i pamięć o patronie tej placówki oświatowej. Wieś stanowić może jednak bazę wypadową do pobliskich miejscowości atrakcyjnych historycznie i turystycznie takich jak: Inowrocław, Gniezno, Kruszwica, Biskupin.

Głównym źródłem dochodów mieszkańców jest rolnictwo. W miejscowości nie ma zakładów przemysłowych. Na obszarze Ludziska działalność rolnicza prowadzona jest w 57 indywidualnych gospodarstwach rolnych, w tym 18 gospodarstwach o powierzchni 1 – 5 ha /31,58 %/ obejmujących obszar 709,06 ha użytków rolnych, co daje średnią 12,43 ha UR przy średniej w województwie kujawsko-pomorskim 14,47 ha. W gospodarstwach prowadzona jest produkcja wielokierunkowa, zarówno roślinna jak i zwierzęca. W miejscowości nie ma gospodarstw wielkotowarowych. Właściciele gospodarstw rolnych o powierzchni 1 – 5 ha często prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą, lub pracują w Janikowie lub pobliskim Inowrocławiu. W Ludzisku swoją siedzibę ma 25 podmiotów gospodarczych. W miejscowości zlokalizowane są sklepy spożywczo-przemysłowe, firmy usługowo- handlowe, Szkoła Podstawowa i Dom Pomocy Społecznej. Najbliższe Gimnazjum znajduje się w Janikowie. Bezrobocie w miejscowości kształtuje się na poziomie 13% i jest wyższe niż występujące w Gminie

Janikowo, gdzie wynosi 12,6 % (dane za 2007 rok)

Osoby zamieszkujące Ludzisko w wieku przedprodukcyjnym stanowią 24,8%, produkcyjnym 59,4% i poprodukcyjnym 15,8% ogółu mieszkańców.

Dla obszaru Gminy dane te przedstawiają się następująco w wieku przedprodukcyjnym 21,5%, produkcyjnym 63,7% i poprodukcyjnym 14,8%. Wysoki wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjnym wskazuje kierunki rozwoju miejscowości zapewniające odpowiednie warunki rozwoju młodego pokolenia.

Istotnym elementem rozwoju społecznego i miejscem integrującym lokalną społeczność jest Szkoła Podstawowa, Szkoła oprócz działalności dydaktycznej jest stałym organizatorem imprez kulturalnych i społecznych, Dzieci uczestniczą w różnych konkursach, festiwalach i zawodach sportowych. Do szkoły uczęszcza 122 dzieci. Przy szkole zlokalizowane jest boisko sportowe.

Szkoła Podstawowa w Ludzisku

Szkoła Podstawowa w Ludzisku

Boisko szkolne

Animatorami wielu przedsięwzięć mających na celu organizację życia społecznego i pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców jest Sołtys, Rada Sołecka i Koło Gospodyń Wiejskich w Ludzisku. Koło Gospodyń Wiejskich w Ludzisku działa od lutego 2007. Z chwilą reaktywowania koła ożywiło życie naszej miejscowości i zaczęło ono skupiać jego mieszkańców. Podczas organizowanych wyjazdów reprezentuje gminę m.in. na Dożynkach Ekologicznych "Barwy Lata, Barwy Jesieni" w Przysieku oraz uczestniczy w dożynkach gminnych. Do tradycji należy już organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych spotkania dzieci z okazji Dnia Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, spotkania i zabawy towarzyskie seniorów, warsztaty kultywujące tradycje regionalne.

Spółeczność Ludziska aktywnie współuczestniczy w imprezach organizowanych przez sąsiednie miejscowości Gminy Janikowo. Bardzo dużym ograniczeniem w działalności społeczności wiejskiej jest brak odrębnego budynku świetlicy wiejskiej. Dotychczas mieszkańcy korzystają z gościnności Szkoły Podstawowej, która użycza pomieszczeń na spotkania.

Dodatkowym aspektem aktywizacji mieszkańców jest utworzenie Funduszu Sołeckiego w budżecie gminy, którego wydatkowanie jest bezpośrednio planowane i realizowane przez społeczeństwo wsi. Jest to kształtowanie ekonomicznego i racjonalnego podejścia do planowania rozwoju miejscowości.

Święto Plonów – dożynki gminne w Ludzisku

Wycieczka edukacyjna dla dzieci

Dzień Kobiet w Ludzisku

Festyn dla dzieci

3. Mocne i słabe strony wsi

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • przeważająca liczba mieszkańców wsi to osoby młode chętne do działania i poprawy jakości życia na wsi • ogromna motywacja i chęć do działania mieszkańców wsi • znajomość i kultywowanie tradycji ludowych • aktywnie działające Koło Gospodyń Wiejskich • dobry układ komunikacyjny • szkoła jako ośrodek kulturalno-oświatowy z możliwością realizacji zajęć pozalekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak świetlicy wiejskiej • brak funduszy na poprawę obecnego stanu infrastruktury technicznej wsi. • mała aktywność seniorów • brak wyposażonej bazy lokalowej dla działalności społecznej • brak bezpiecznej komunikacji niebezpieczeństwa ruchu pieszego /dzieci/ oświetlenie dróg • brak kanalizacji sanitarnej • brak bezpiecznego placu zabaw dla dzieci • brak oferty zajęć świetlicowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • adaptacja budynku hydroforni na świetlicę wiejską jest szansą na poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu młodzieży i dzieci, a także dorosłych mieszkańców wsi • możliwość organizacji wszelkich spotkań kulturalnych i sportowych, umacniających więzi sąsiedzkie i tradycyjne • stworzenie ogólnodostępnego dla wszystkich mieszkańców miejsca gdzie rodzić się będą nowe pomysły na rozwój wsi • promocja sposobów aktywnego wypoczynku. • umacnianie rangi przedsięwzięć kulturalnych. • promocja i organizacja imprez plenerowych • utworzenie oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w celu edukacji dzieci • założenie strony internetowej promującej miejscowość 	<ul style="list-style-type: none"> • zbyt niski poziom dofinansowania działalności wiejskiej społeczności • brak rozwoju życia kulturowego i społecznego • możliwa emigracja młodzieży w skutek braku perspektyw i szans rozwoju • zaprzestanie kultywowania tradycji ludowych • niska mobilność ludności • niski poziom przygotowania zawodowego i gotowości do zmian • konkurencyjność i atrakcyjność miejscowości z sąsiednich gmin

4. Opis planowanych działań

Mieszkańcy Ludziska mający na uwadze dalszy rozwój miejscowości wykorzystując mocne strony i szanse rozwoju, a także podejmując działania mające na celu ograniczenie zagrożeń wystąpili z inicjatywą opracowania Planu Odnowy Miejscowości Ludzisko. Opracowanie to pozwoli na efektywne zagospodarowanie zasobów ludzkich, środowiska, infrastruktury technicznej. Umożliwi korzystanie ze środków finansowych przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Ustalenie przez ogół społeczności wiejskiej i zapisanie zamierzeń w formie dokumentu stworzy możliwość stałej oceny postępów prac i w miarę potrzeb umożliwi bieżącą korektę kierunków rozwoju.

Na zebraniach wiejskich, uwzględniając różne opinie, pomysły i koncepcje rozwoju sołectwa opracowano listę działań i harmonogram realizacji przedsięwzięć mających na celu dalszy rozwój miejscowości, a w konsekwencji poprawę jakości życia mieszkańców. Dużą rolę odegrało tu planowanie wydatków Funduszu Sołectkiego.

Budynek byłej hydroforni przewidziany do adaptacji na świetlicę wiejską

4.1 Planowane zadania do realizacji na lata 2009 – 2018

4.1.1 Adaptacja budynku byłej hydroforni na świetlicę wiejską i jej wyposażenie

Realizacja projektu pozwoli na dostosowanie pomieszczeń budynku, który obecnie nie jest użytkowany do nowych funkcji, stworzenie miejsca spotkań mieszkańców, działalności reaktywowanego Koła Gospodyń Wiejskich oraz podstaw do poszerzenia oferty kulturalno-oświatowej. Zagospodarowanie terenu podniesie estetykę otoczenia, umożliwi prowadzenie zajęć poza sezonem letnim (tenis stołowy, zajęcia świetlicowe) oraz umożliwi przechowywanie sprzętów i wyposażenia zgromadzonego dla różnorodnej działalności.

4.1.2 Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pieszo-jezdni prowadzącej do budynku świetlicy wraz z miejscami parkingowymi.

Poprawa warunków komunikacji pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu pieszego i kołowego. Podniesie standard funkcjonalności przestrzeni publicznej. Umożliwi korzystanie z obiektu dla osób starszych o ograniczonej sprawności ruchowej.

4.1.3 Modernizacja i rozbudowa oświetlenia i układu drogowego w miejscowości

Wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa ruchu pieszego. Przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie dzieci. Podniesie atrakcyjność zamieszkania. Będzie miała na celu stworzenie bezpiecznych ciągów komunikacyjnych zarówno dla ruchu kołowego jak i pieszego. Zapewni bezpieczne dojście dzieci do szkoły. Odwodnienie ulic zlikwiduje niebezpieczne zastoiska wody. Podniesie komfort przejazdu, skróci jego czas, a w związku z tym ograniczona zostanie emisja spalin.

4.1.4 Budowa placu zabaw dla dzieci.

Budowa placu zabaw na terenie wiejskim, wpłynie na rozwój lokalny, stworzy warunki do czynnego i bezpiecznego wypoczynku i rekreacji ruchowej dzieci oraz umożliwi rozwijanie więzi międzyludzkich. Pozwoli na przebywanie i zabawy dzieci w bezpiecznym miejscu z dala od ruchu kołowego.

4.1.5 Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego o sztucznej nawierzchni.

Projekt pozwoli na zwiększenie oferty sportowo – rekreacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców wsi poprzez utworzenie nowych sekcji sportowych. Zapewni bezpieczne warunki do uprawiania sportu i rekreacji. Dodatkowo będzie stanowić podstawę do rozwijania rywalizacji sportowej z młodzieżą z sąsiednich miejscowości. Będzie stanowić jeden z elementów hamujących odpływ młodzieży do innych miejsc zamieszkania.

4.1.6 Budowa kanalizacji sanitarnej.

Planowana jako jeden z kluczowych projektów mających zasadniczy wpływ na ochronę środowiska naturalnego. Zwiększy atrakcyjność terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe. Projekt przewiduje także budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w zabudowie rozproszonej. Umożliwi poprawę czystości cieków wodnych, co może prowadzić do zwiększenia atrakcyjności Jeziora Ludziskiego dla wędkarzy.

4.1.7 Modernizacja dróg gruntowych.

Celem projektu jest poprawa stanu dróg lokalnych, usprawnienie komunikacji na drogach gruntowych i śródpolnych nieutwardzonych, z których w większości korzystają rolnicy jako dojazdy do pól i do transportu płodów rolnych. W niektórych przypadkach również dojazdu

dzieci do szkoły, do centrum wsi z zabudowy rozproszonej. Wobec nasilenia ruchu kołowego pojazdów ciężkich i stałej degradacji stanu dróg gruntowych zadanie to jest priorytetem mającym wpływ na jakość życia na obszarach wsi.

5. Finansowanie projektu / inwestycji

Nr projektu	Zadanie /inwestycja	Łączny koszt w zł	Źródło finansowania	
			Budżet Gminy w zł	Środki zewnętrzne w zł
4.1.1	<i>Adaptacja budynku byłej hydroforni na świetlicę wiejską i jej wyposażenie</i>	350 000	87 500	262 500
4.1.2	<i>Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pieszo-jezdni prowadzącej do budynku świetlicy wraz z miejscami parkingowymi.</i>	80 000	20 000	60 000
4.1.3	<i>Modernizacja oraz rozbudowa oświetlenia i układu drogowego w miejscowości</i>	100 000	100 000	-
4.1.4	<i>Budowa placu zabaw dla dzieci.</i>	50 000	12 500	37 500
4.1.5	<i>Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego o sztucznej nawierzchni.</i>	400 000	200 000	200 000
4.1.6	<i>Budowa kanalizacji sanitarnej.</i>	2 000 000	500 000	1 500 000
4.1.7	<i>Modernizacja dróg gruntowych.</i>	100 000	100 000	-
	Ogółem	3 080 000	1 020 000	2 060 000

6. Harmonogram realizacji projektu / inwestycji

Projekt/ Inwestycja	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Adaptacja budynku byłej hydroforni na świetlicę wiejską i jej wyposażenie</i>								
<i>Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej pieszo-jezdni prowadzącej do budynku świetlicy wraz z miejscami parkingowymi.</i>								
<i>Modernizacja i rozbudowa oświetlenia i układu drogowego w miejscowości</i>								
<i>Budowa placu zabaw dla dzieci.</i>								
<i>Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego o sztucznej nawierzchni.</i>								
<i>Budowa kanalizacji sanitarnej.</i>								
<i>Modernizacja dróg gruntowych.</i>								

7. WIZJA ROZWOJU

Stworzyć lepsze jutro wszystkim mieszkańcom wsi, a w szczególności dzieciom i młodzieży.

Nasza wieś atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, aktywności i wypoczynku.

Realizacja powyższych planów modernizacyjnych w ramach Planu Odnowy Miejscowości przyczyni się do poprawy wizerunku wsi, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności. Wzmocni tożsamość lokalną, satysfakcję mieszkańców z właściwego wyboru miejsca zamieszkania.

Oczekiwanymi rezultatami będzie:

- rozwój tożsamości i aktywności społecznej
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
- poprawa standardu życia i pracy
- wzrost poczucia bezpieczeństwa
- poprawa estetyki wsi i organizacji przestrzeni publicznej
- uatrakcyjnienie wsi pod względem turystycznym
- stymulacja rozwoju gospodarczego
- czyste środowisko naturalne
- rozbudowa i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej i technicznej wsi

8. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Janikowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Gminy i Miasta Janikowo, Radzie Sołectkiej Ludziska oraz Sołtysowi. Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych, finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Janikowie zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Ludzisko. Oceną wdrażania Planu przeprowadzi Rada Sołectka. W okresie realizacji na wniosek społeczności wiejskiej plan może ulegać modyfikacjom dostosowujących go do nowych warunków.

9. PODSUMOWANIE

Plan Odnowy Miejscowości Ludzisko jest powiązany i wynika z zapisów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Strategii Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Strategii Rozwoju Gminy Janikowo i Planu Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta Janikowa, oraz Lokalnej Strategii Rozwoju przyjętej przez Stowarzyszenie LGD „Czarnoziem na Soli”
Planowane inwestycje ujęte zostaną w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym Gminy i Miasta Janikowa.